

IVAIRIOS ŽINIOS

BIJO BOMBOS IR GAMYBOS

Amerikos Apgynimo Mobilizacijos direk. Charles E. Wilson, pareiškė, kad tik todėl Korėjos karas nevirto pasauliniu, kad Sovietija turi didelę baimės pagarbą Amerikos atominėi bombai ir Amerikos pramonės galiai gaminti. Direktoriui mano, kad Amerikai nereikės maisto ir kitų pragyvenimo reikmenų dalinimo pagal korteles, kaip buvo pereinamojo karo metu.

GENEROLŲ KONFERENCIJA

Japonijoje įvyko svarbi vyriausių Amerikos generolų konferencija, kurioje dalyvavo gen. MacArthur, Generalinio Štabo galva gen. Collins, karo aviacijos galva gen. Vanderbergas ir slaptų žinių biuro viršininkas gen. Smith, buvęs Amerikos ambasadoriu Maskvoje. Ką generolai nutarė, neskelbiama.

MILIONAI TANKAMS

Chryslerio automobilių korporacija gavo Amerikos valdžios užsakymą pagaminti už šimtą milijonų dolerių tankų - milžinų, kuriems lygių pasaulyje nėra.

KOMUNISTŲ TAKTIKA PRIEŠ KOMUNISTUS

Amerikos Darbo Federacijos sumanymu, Europos priekaukų darbininkai suorganizavo būrelius smarkiai turintiems komunistams. Šie darbininkų unijistų būreliai gins demokratiją. Jie seks komunistų teroristų žingsnius ir veiks prieš juos tais pačiais būdais kuriais šie veikia prieš demokratijas.

KUR MUSŲ PINIGAI NŪEIS

Šiais finansų metais Amerikos valdžia karo reikalams ir apsiginklavimui išleis 52 milijonų dolerių, o kitais metais (pradedant liepos 1 d.) pridės dar 62 milijonų. Tais pinigais manoma sukurti armiją trijų milijonų 462 tūkstančių vyrų. Amerika turės tada 18 divizijų, 95 karo aviacijos "sparnus", 25 karo lėktuvų nešėjus - laivus ir tris marinų divizijas. Be to, statoma 40 milijonų dolerių vertės pirmas pasaulyje atominis povandeninis laivas - submarinas.

SOVIETIJOS PLIENO GAMYBA

Cenzuruotos žinios iš Maskvos praneša, kad Sovietija pereinamais metais pasigaminusi 30 milijonų tonų plieno o per kitus dešimt metų siekia šį kiekį padvigubinti iki 60 milijonų. Amerika jau dabar gamina po daugiau kaip šimtą milijonų tonų.

DARBININKAI IR DARBDAVIAI SUSITARĖ

Minkštos anglies kasėjų unijos prezidentas Lewis ir kasyklų savininkai, be streiko, pasirašė naują sutartį, kuri tęsis 14 mėnesių, gal ir ilgiau. Pagal ją angliakasiams pakeliama uždarbis po \$1.60 dienai.

Nr. 4 - tas

WORCESTER, MASS., SAUSIO (JAN.) 27, 1951

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXXX

JUNGTINĖS TAUTOS IŠNAUJO KREIPIASI Į KOMUNISTIŠKĄ KINIJĄ

NEW DELHI, sausio 24. —Indijos premieras Nehru, per radio kritikavo Jungtinių Valstijų nusistatymą Azijoje ir reikalavo didesnių jėgų konferencijos pasitart apie pasaulio problemas vietoj, kad "kalbėti tarp savęs skersai tukstančius mylių."

Lake Success, LL, sausio 24.—Dvylika tautų Arabų—Azijos blokas planavo išnauroti kreiptis į Kiniją reikalauti septynių jėgų konferencijos nustatyti sąlygas, kad sustoti kariuoti Korėjoje.

Informuoti sluoagniai sakė, kad Arabų—Azijos blo-

BONŲ GALIOJIMAS PRATĖSIAMAS

Amerikos valdžia pailgino taip vadinamą E rušies bonų galiojimą dar dešimčiai metų ir mokės tą patį nušimtį (veik trečią). Tų bonų turi apie 85 milijonai suėjo dešimtis metų, jau būtų buvę apmokamai šimet. Dabar valdžia leidžia bonus palaikyti dar kitą dešimtį metų. Šiuos bonus galima iškeisti bankuose bile kuria dieną pagal reikalą pinigais.

GEN. EISENHOWERIO KELIONĖ

Paskyrus amerikoną generolą Eisenhowerį vyriausiu organizuojamos europiečių armijos vadu, jis aplankė visas Atlanto sutartį pasirašiusias valstybes ir patyrė, kaip jų kariuomenė ir apsiginklavimas stovi. Pasirodo, Europa dabar neturi nei dešimties gerų divizijų atsispirti prieš komunistų 175. Europoje daug galvų, ir visos savaip galvoja, todėl Eisenhowerio uždavinys nelengvas. Dauguma europiečių nori, kad Amerika juos apgintų nuo Maskvos, jiems patiems pristo nepajudinant.

VOKIEČIŲ APGINKLAVIMAS IR SOVIETIJA

Vakarų vokiečių apginklavimas ir suteikimas teisės turėti savo atskirą kariuomenę randa daug priešų Europoje. Stipriausi priešiniai prancuzai, kurie vokiečiais nepasitiki. Nepasitiki nei kitos tautos, kurios nuo vokiečių kariško imperializmo yra nukentėję per paskutinius du pasaulinius karus. Vokiečių elgesys Sovietijoje per pereinamąjį karą, kur jie žudė ir degino be proto, spėjama, duoda gerą kozyrį Maskvos propagandai prikalbinti Sovietijos gyventojus eiti į karą, jei Vakarų Vokietija bus vėl apginkluojama.

kas, vadovaujamas Indijos reikalau iš Jungtinių Tautų politiškos komisijos pirmenybės balsuoti už jų rezoliuciją, tuo budu atidedant Amerikos planus pavadinti Peipingą užpuoliku. Nauja rezoliucija kreipsis į Jungtines Valstijas, Komunistų Kiniją, Britaniją, Prancuziją, Rusiją, Indiją ir Egiptą susitikti kuo greičiausia galima, laike ir vietoj, kuriuos nustatys Jungtinių Tautų Generalė Asamblėja.

Šis naujas įnešimas bando pergalėti daug delegacijų priešingumus, kurios pyksta dėl laiko sugaišyto nuolat ieškant Peipingo sąlygų aiškumo. Vienok Jungtinių Valst. ambasadorius Warren R. Austin pasakys komitetui, kad šis kraštas reikalauja agresoriaus rezoliucijos priėmimo.

Londono britų parlamente, kad nors Britanija sutinka pavadinti Komunistišką Kiniją užpuoliku, vienok nebuvo pasiruošus atremti nei jokių sutarčių prieš Peipingą.

Kiekvieną Mėnesį Korėjon Teks Siųsti Po 15,000 Karių

Vyriausybė turės šaukti daugiau vyrų, jei tarptautinė padėtis dar pablogės. Washington, D. C., sausio 25 d.—Krašto apsaugos sekretorius George C. Marshall šiandien pareiškė atstovų rūmų karo komitetui, kad kiekvieną mėnesį Korėjon teks siųsti po 15,000 karių. Jis pastebėjo, kad tikslai balandžio mėnesį gen. Mac Arthur galės papildyti Korėjoje jau esančias divizijas. Sekretorius prašo komiteto narių leisti šaukti karo tarnybon 18 metų amžiaus vyrus. Jis taip pat nori, kad tarnybos laikas būtų pratęstas.

Sekretorius pastebėjo, kad liepos mėnesį karo vadovybė planuoja tarnyboje turėti 3,462,000 vyrų. Bet jei tarptautinė padėtis tuo tarpu pablogės, tai vyriausybė bus priversta šaukti žymiai daugiau vyrų.

— SAUSIO 19 gen. Mac Arthurui sukanka 71 metai amžiaus. Spaudai pareiškė, kad likusį savo gyvenimą yra nutaręs pašvęsti kovoms su komunistais.

PREZIDENTAS TRUMAN PRIIMA SUVIENYTĄ FONDĄ

Prezidentas Truman tarėsi su naujai įsteigtu Suvienuotu Apsaugos Fondo valdybos nariais. Fondo tikslas sukelti lėšų parupinti specialius patarnavimus tautinio apgimimo reikaluose. Iš dešinės į kairę: prezidentas Truman, laivyno sekretorius Francis Matthews ir E. A. Roberts prezidentas ir Ralph M. Blanchard Fondo direktorius.

18 Metų Jaunuolių Šaukimas Atidėtas

WASHINGTON, saus. 25. —Buto Ginkluotų Jėgų Komitetas svarsto planą atidėti 18 metų jaunuolių šaukimą, iki visų naujų 1951 metų gruodį. Apsaugos Sekretorė, pagelbininkė Anna Rosenberg Washingtonė remia pasiūlymą šaukti 18 metų jaunuolius ir kad jų tarnystės laikas būtų apie 27 mėnesius. Pasiūlymas taigi įima planą visuotinai militariškai tarnybai ir lavinimui kurį ragina Apsaugos Sekretorius Marshall, kaip būdą įsteigti lavintą vyrų rezervą.

Maisto Pardavimas Pabaltijy Varžomas

Berlin (LAIC) Pabaltijo valstybių grūdų atsargų vadovybė gavo iš Maskvos patvarkymą ligi 60% "likviduoti" atsargas ir suvežti jas iš vietinių "punktų" į centralinius sandėlius. Iš ten, grūdai gabenami Rusijon—traukiniais ir laivais. Vėliau grūdai skirstomi tarp SSSR įstaigų—MGB ir kariuomenės rezervams, sėklų ir eksporto atsargoms.

Estija buvo šio patvarkymo paliesta dar vasarą, ir tuojuo buvo pajusta maisto stoka. Apnuoginus apskričių sandėlius ir kepyklas, suvaržytas laisvas duonos pardavimas. Įvestos "normos", gyventojų perregistruojamas "gorkomuose" (miestų komitetuose) ir "sielovietuose" (provincijostarybose), kas neįsiregistruos—negaus duonos. Tuo budu, MGB įgijo dar didesnę kontrolę.

Tenka įsidėmėti, kad maskoliai tuo budu sprendžia gyventojų likimą: vienai savaitei maisto tiekimą iš valdiškų (apnuogintų) sandėlių nutraukus—paliestoje apylinkėje viešpatuoja badas.

Kainos ir Algos Bus "Sušaldytos"

WASHINGTON, saus. 24. —Vyriausybė pasiruošusi įsakyti sušaldyti visas kainas. Tikimasi kad kainos bus sušaldytos iki rugsėjo mėnesio.

Wonjų Eina Iš Rankų Rankas

Svarbus susisiekimo centras Wonjų eina iš rankų į rankas. Praėjusios savaitės metu antrą kart Wonjų pateko į priešo rankas, o iš viso jau net ketvirtą kart. Po trijų dienų mušio buvo pasitraukta ir iš Inchon. Toliau į pietryčius, ir tarp Wonjų ir Suwon, priešas sulaukytas.

Bolševikai Piktai Kabinasi

MASKVA.—Praėjusį šeštadienį, SSSR užsienio reikalų ministeris A. Višinskis įteikė notas Anglijos ir Prancuzijos pasiuntiniams Maskvoje. Notų turinys dar neskelbiamas, bet pažymima, kad jis yra labai aštrus ir karingas. Sovietai įspėja, kad Vokietijos atginklavimas sudaro didelę grėsmę Europos taikai ir saugumui.

Reikia čia pastebėti, kad bolševikai, sulaužę Potsdamo susitarimą pirmieji emė ginkluoti rytų Vokietiją, o taip pat sutraukę savo didelės karinės pajėgos prie vakarų Vokietijos sienos. Vakarų Vokietijos tas privertė imtis tokių pat priemonių.

Rusai Mobilizuos Rytų Vokiečius

BERLYNAS.—Socialdemokratų dienraštis "Telegraf" praneša, kad okupacinės sovietų armijos pirmesta valdžia Rytų Vokietijoje rengia jaunų vyrų mobilizaciją.

Paruošiamieji šios mobilizacijos darbai jau pradėti prieš kelis mėnesius, bet jaunimas bus šaukiamas tik tai balandyje. Okupacinė valdžia jau registruoja jaunuolius.

Bevinas Rintai Susirgo

LONDON, sausio 24.—Užsienio Sekretorius Ernest Bevin, kurs per paskutiniu du metu nebuvo sveikas, serga savo namuose, plaučių uždegimu. Jis buvo dar tik pasveikęs nuo šalčio, o pirmiau ilgai sirgo nuo širdies ligos. Sekretorius Bevin bus 70 metų kovo mėnesį. Jo darbą atlieka premieras

uel Shinwell ir Kolonijų Reikalų John Dugdale susirgo sykiu.

Rusijos Divijos Kinijoje

TAIPEI, Formoza.—Pranešama, kad komunistinėje Kinijoje dabar yra mažiausia keturios Sovietų Rusijos divizijos. Trys gerai apginkluotos T-34 ir didžiausiais Stalino tankais laiko pozicijas prie kiniečių Changchun geležinkelio Mandžiurijoje, o ketvirtoji divizija randasi Tsingtao apylinkėje.

Prieš kiek laiko buvo pranešimu, kad Rusija turi 10 ar 11 divizijų komunistinėje Kinijoje. Tačiau yra nustatyta tik 4 divizijos. Kiek Rusija turi kariuomenės Port Arture ir kitose kiniečių srityse, tikrų žinių nėra, tačiau žinoma, kad jos yra nemažai, ypač vidurinėse Azijos pasieny.

Praeitą mėn. oficialiai buvo pranešta, kad pietinėje Kinijoje yra apie 1,000 Sovietų techniku.

Aviacijos Veikla

Sausio 21 d. 12 rusiškos kilmės MIG-15 lėktuvų puolė netoli Kunu-Ri 4-ris Jung. Valst. F-84 Thunderjets lėktuvus. Amerikos lėktuvams stojus į kovą, rusiškieji MIG-gai paspruko. Kovose dėl Wonjų kinų raudonieji pasiuntė 54 rusiško tipo MIG-15, kurie susikovė su 29 Amerikos lėktuvais. Vienas rusiškojo lėktuvų buvo numuštas ir antras sužalotas. Amerikos lėktuvai nuostolių neturėjo.

LIETUVIAI AMERIKOJE

GARDNER, MASS.

Gardnerio lietuvių visuomenė yra susiburusi į įvairias šv. Vardo ir kitas draugijas, kurios daugumą yra savišalpos pobūdžio. Šale savo tiesioginio savišalpos darbo, draugijos nėra abejingos ir tautiniam lietuviškam darbui ir tuo atveju visos uoliai bendradarbiauja.

Draugijų nariai daugiausiai seni ateiviai ir tik nedaugelis yra prisirašę iš naujų ateivių. Čia gimęs lietuviškas jaunimas mažai rodo aktyvumo ir tik arčiau paraginti išimtimi prisideda prie bendro lietuviško darbo.

Gardnery yra apie 30 lietuvių naujakurių, kurie su senaisiais gražiai sugyvena ir bendradarbiauja lietuviškame darbe.

Šimet, kaip ir pernai Gardnerio buvo drabužių vaju. Surinkta virš 500 svarų drabužių ir pinigais 20 dolerių. Vajų pravedė iš naujakurių tarpo sudaryta tam tikslui komisija, kurioje dalyvavo A. Bielskis, D. Bielskytė, H. Gorodeckas ir V. Dautartas. Visi drabužiai ir pinigai pasiūsti BALF'ui su atskiru prašymu paremti tomis aukomis ypatingai lietuvius džiovintinius, esančius džiovintinių sanatorijose Vokietijoje. Šia proga Naujakurių

džiū padėką visiems aukotojams ir pasidarbavusiems tame labdaringame užsimejime.

14 sausio, sekmadienį buvo draugijų atstovų ir naujakurių komiteto bendras posėdis, kuriame buvo aptarta šių metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo reikalai. Buvo pasiskirstyta minėjimo parengiamaisiais darbais ir nutarta dar kartą tuo reikalu susirinkti paraginant atsiųsti savo atstovus nedalyvavusius pasakutiniame posėdyje draugijas. Dalyvavo posėdyje: šv. Petro ir Povilo D-jos atstovai A. Glebavičius ir P. Aukštikalnis, Lietuvos Sunų D-jos—A. Nakutis, Lietuvių Parko B-vės—M. Tamulėnienė ir Naujakurių Komiteto — P. Mulevičius, A. Vilčinskas ir J. Jezukai.

Minėjimas rengiamas vasario 3, 1951; pradžia 6 val. vakaro, Miller's Opera Hall, 53 Pine St., Gardner, Mass.

Minėjime, šale iškilmingos minėjimo programos dalis, bus graži meninė dalis: vaidinimas, dainos ir šokiai, kurių išpildys Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio artistai iš Worcesterio.

Rengėjai

KANADA APGINKLUOJA OLANDUS

Kanada pasiuntė Olandijai tiek ginklų, kad galima apginkluoti vieną diviziją kariuomenės. Ginklai kainuoja 30 milijonų dolerių. Olandams jie duodami nemokamai.

PHILADELPHIA, PA.

Atsakymas Del Daugelio

Iš priežasties andai čia, šv. Kazimiero parapijos sveitainėje įvykusio puikaus Literatūros ir Dainos vakaro, gavau daug užklausimų, kaip dainavo panelė Juzė Augaitytė. Kadangi visiems pavieniui atsakyti yra beveik neįmanoma, tai atsakau per laikraštį taip:

Beklausant dainų Augaitytės, Vaizdenos man, kad vėl esu, Kur čilb' slaituos' gražios pauk Lietuvoj', tėvynėj mūsų. Išlytės,

Ir graži yr' jina, kaip deivė, Su Juzelytės vardeliu, Ta mūsų čia dabar ateivė Tarp mūsų, jos sesių ir brolių... Ir, kaip kad sako, naujakurė, Nes ji tarp mūsų yr' neseniai, Bet jau gerbėjų sau suburė Iš mūsų tarpo ji apščiui.

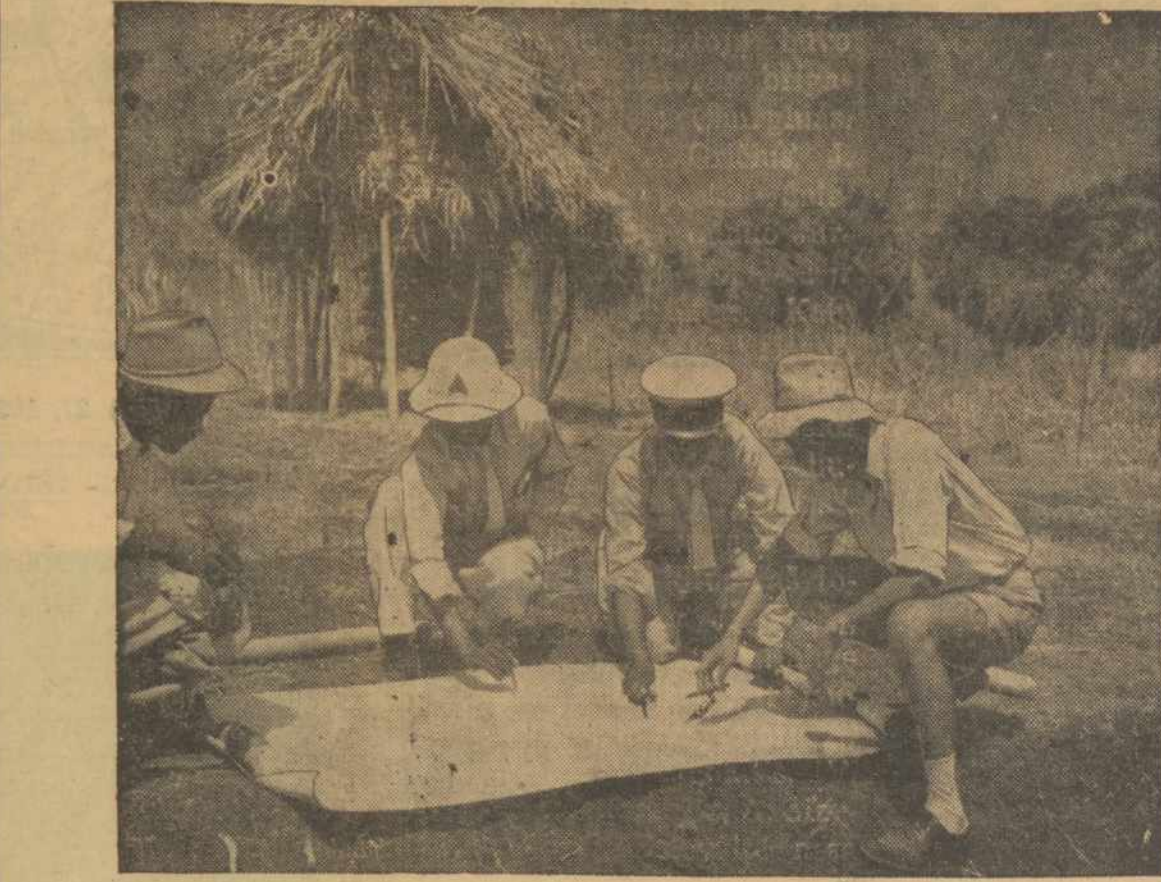
Kurie ją liaupsina kaip deivę Ir žada šventyklą statyt, Kad joj' dangaus tą pakeleivę Galėtų dažnai pamatyt, Ir grožė balso jos gerėtis, Nes ji lakštutės balsu tur' Ir joj', pas ją kad paviešėtis, Prieš iškeliavimą kitur.

Senas Rašeiva

Mirtis Seno Vaivado

Pirmadienį 8-to sausio, 74-rių metų amž. čia mirė Jonas Vaivada, kurį labai gerai pažinojau. To delei ir galiu drąsiai tarti, kad tai buvo iki augščiausio laipsnio Lietuvos patrijotas—tėvynainis, o ir kitais visais žvilgsniais labai pavyzdin-gas žmogus ir nemėgstantis girtis. Pavyzdžiui: jis man,

kartą yra pasakęs, kad jis paeina iš vargšų lietuvių

1950 metais Jungtinės Tautos įvedė Technikinės pagalbos programą. Jungtinės Tautos (lavina) sausų žemių laistymo ekspertus.

kaimėčių, bet aš spėju, kad jo proseneliai buvo aristokratais, kaip kad ir jo pati pavardė tą tartum skelbia, nes mat žodis — pavardė: "Vaivada" yra išsivysčius iš slaviško žodžio: "Vojevo-da"; kalbant dabartinė kalba—gubernatorius.

Amžiną atilsį jo kilnėjai velei, o jo vaikams ir taip jau jo artimesniems pareiškiu viešą širdingiausią užuojautą.

Kazys Vidikauskas

Vestuvės

Teko sužinoti, kad čia,

bažnyčioje šv. Andriejaus, sekmadienį 14-to sausio mūsų viengentis, Edmundas Kaniušis—Kanin susituokė su panele Dora Pearson. Jaunavedis yra veteranu antros pasaulinės karės, kur jis nepaprastai pasižymėjo. O jo tėvas, Antanas Kaniušis—Kanin yra ne tik kad gabus biznieriis, bet ir labai uolus lietuvių labui veikėjas; o jo motinėlis vardas yra: ponis Julė Kaniušienė. Bei teko sužinoti ir tą, kad jo jaunos pačiutės tėvas yra plačiai žinomu teisininku New Yorke.

Sveikinimai...

Kaniušių Bičiulis

DANGAUS KARALAITIS IR TREMTINIAI

Anuomet buvo šalta ir begalo tamsi naktis. Dangus gi nusėtas sidabro ir aukso žvaigždėmis, Ir štai baimės pilni, išsigandę, apsirėngę menkai Pora maldingų tėvų su Kudikėliu bėgo iš tėvynės skubiai.

Jie bėgo su baimė, bet ir didžia viltimi Dievuje, Jų paskyrimo kelias buvo nežinoma žemė—Egiptas; Jie bėgo nuo žiaurais ir kraugeringo valdovo Erodo, O motina spaudė prie krutinės pirmagimį Kudikį savo. Erodas nedorasis dėl baimės nustoti savo sosto, Išsūdė Izraelio tautos virš 33,000 nekaltų bernelių, Tačiau jam nepavyko sugauti pirmojo Tremtinio, Kuris buvo Karalių Karalius ir Valdovas sutvėrimų visų.

Oj, koks begalo skaudus ir žiaurus buvo jųjų likimas, Iš prievartos bėgti į svetimą šalį be kalbos, pinigų, Pazystamų, bei gerų prietelių ir būti tenai iki to laiko, Kol nematomos galybės jėga vėl gražins juos tėvynėn atgal!

Gyvenimas svetimame krašte buvo labai kietas, sunkus, Ir nebūvo paguodos, užuojautos, ar lengvų uždarbių, Ir PIRMIJAI SVENTI DIPUKAI be jokios rugonės Augščiausiam izbuvo tremties varguose net 7 ilgus ir skaudžius metus. Išmušus užbaigai gyvenimo kančių ir laukimo valandų, Augščiausiojo siūstas angelas, garbės pasiuntinys, Įsake grįžt iš tremties į savo gimtinę jau laimingai šeimynai, Kurį vardai buvo—Juozapas, Marija ir Jezus Kudikėlis.

Kaip anuose laikuose bėgo iš tėvynės šv. Seimynėlė, Taip ir mūsų broliai—sesės lietuviai turėjo aplieisti gimtinę, Ir gelbėti savo gyvybę svetimuose, net prieš kraštuose, Mat karas žiaurusis krauju—ugniui užlejo visą šalę. Jie aplieido tą šalį, kurią taip ugningai, begalo mylėjo, Jie bėgo iš to krašto, kame prashko jaunystės dieneles Jie atsiskyrė nuo savo tėvelių, brolių, sesių, vyrų, žmonių, Ir beširdis likimas išblaškė juos po pasaulio saleles.

Šiandien jie visi vargsta, skursta ir meldžias karštai, Prašo Augščiausiojo grąžint laisvę numyietai Tėvynei, Į kurią jie visi gryžtų su malda širdyje ir Himnu lupose— Ir tén Vilniaus Aušros Vartuose paėkotų Jam nuosirdžiai, Nenuliuskit, brangieji Tremtiniai, nenustokite aukso vilčių, Ankščiau, ar vėliau išmuš pasaulyje džiaugsminga valanda, Tautos angelas suskambins Tautų Laisvės galingu varpu, Pavergtos tautos vėl laisvę atgaus, o su jomis ir brangi Lietuvą.

Ir numetę džiugiai NELAIMINGO TREMTINIO vargo rubus, Su neapsakomu džiaugsmu širdyje ir karšta malda sieloje, Jūs visi spiesitės iš viso pasaulio kraštų į brangią Tėvynę, Del kurios tiek daug iskentejot, bet jos meilės po kojų nepamynėt. Garbingasis Nemunas, amžinas bičiulis ir sargas Lietuvos, Žuagalve Vilija ir geltonkasės tautos sesės—sventoji, Musa, Nevėžis ir kruoja iskėstomis rankomis jus vėl priims, O kamai, siėnys, gijos ir paukščiai jusų širdis ir sielas atgaivins.

Ir garbingoji Istorija Lietuvos visus jusų vardus ir kančias Aukso raidėmis aprašys išmėnčiai tautos gentkartėms, Kad kadaise tai buvo didvyriai, milžinų dvasios lietuviai, Kurie už aukšą ir garbę svetur—nepardavė meilės Tėvynei

Tai gi, kaip Dangaus Karalaitis, garbingas ir kantrus Tremtinys, Visų "Dievo Paukštelių" pirmtakunas, po ilgų metų Egipto tremties Grįžo laimingai į savo tėvynę—Judėją, taip ir jūs visi sugrįšit į Lietuvą, Juk šiandieninė kančia lietuvių ir tremtis Egipte— argi nėra viena kitai panaši?!—

PADANGĖS ARAS.—

Sausio, (Jan.) 27 d., 1951 m.

WESTFIELD, MASS.

Vasario 16 Minėjimas

Šiais metais vasario 16, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Westfield'o lietuvių kolonijoje įvyks vasario 18 d. šv. Kazimiero D-jos salėje.

Minėjimą ruošti išrinktas komitetas iš šių asmenų: Pr. Kirmonas, Bronius Jonušas, Zigmąs Jegelevičius, Marija Maslauskienė, Ben. Dapkus ir Myk. Cibas.

Programai smarkiai ruošiamasi. Tad šiais metais vasario 16 minėjimas bus išpudingas. A.M.

Dėmėsio Vasario 16 Rengėjams

Ney York (LAIC)—ALT ragina, kad visos lietuvių amerikiečių gyvenamos kolonijos suruoštų vasario 16 Akto paminėjimus ir, ta proga, butinai aplankytų savo Senatorius ir Kongresmenus.

Apart savo raštinės prie Kapitoliaus Washingtone, kiekvienas senatorius ir kongresmanas turi po raštinę savo gyvenamoje vietoje. Kongreso nariai visuomet yra "prieinami" savo rinkėjams. Taigi, reikėtų nesitenkinti vien savo rezulciųjų persiuntimu, bet ir gyvu žodžiu su jais pasikalbėti ir paraginti kalbėti Kongrese vasario 16, dažniau kelti Lietuvos klausimu balsą, ratifikuoti Genocido Konvenciją be rezervacijų. Apart to, atskirų valstybių ir kongresinių distriktų gyventojai turi savo ypatingų pageidavimų.

Delegacijoms asmeniškai lankant savo atstovus Kongrese (Senate ir Atstovų Rumuose), lietuvių balsuotojų svoris ir įtakingumas pakils ir Išlaisvinimo Byla greičiau laimės.

EUROPOJE "PLIURZĖ"

Daugelį Europos kraštų, nusiautė influenzos epidemija, kuri prasidėjo Švedijoje. Beveik visi švedai, sakoma, ją sirgę. Gana sunkiai nukentėjo Anglija, bet kiti kraštai epidemiją persirgo lengviau. Šveicarijos, Austrijos ir Italijos epidemija dar nepasiekė. Nepasirodė ji dar nei Amerikoje.

TĖVAS SUNŲ KELIA

Stalino sunus Juozas, grįžęs iš nelaisvės Vokietijoje dabar tapo pakeltas karo aviacijos vadu Maskvos apygardai.

PADEKA

Bendrojo Amerikos Lietuvių Salpos Fondo New Yorke apskrities organizuotoji rinkliava prasidėjusi spalį 27 ir pasibaigusi lapkričio 11 d., sukėlė \$9,708.77. Tai didelis įnašas paremti Europoje dar tukstančius mūsų tautiečių, reikalingų skubios ir nuolatinės materialinės paramos.

Dar prieš Kalėdų šventes daugelį jų pasiekė BALFo didelės maistos siuntos. Amerikos lietuvių dovanos nuskaidrino ne vieną niurią nuotaiką, susidarantį paprastai per metines šventes, prisiminus vargingą padėtį ir po visą pasaulį likimo išblaškytus artimuosius.

Tačiau BALFo materialinė parama mūsų tautai yra reikalingi ne tik metinių švenčių proga, bet ji reikalinga kasdien, ji turi būti nuolatinė. Didžiojo New Yorke srityje įvykusios rinkliavos metu surinktieji pinigai padės tą paramą tęsti.

Suprasdami sunkią saviškių padėtį Europoje, rinkėjų eilėse dalyvavo 748 rinkėjai ir rinkėjos, tiek senieji Amerikos lietuviai, tiek naujai atvykusieji. Jiems visiems priklausė nuosirdžiausia padėka.

Rinkliavos Komitetas, kuriam teko artimai bendradarbiauti su įvairių sričių žmonėmis, čia ypatingą savo padėką nori pareikšti visiems Brooklyno ir New Yorke bei New Jersey lietuviams klebonams ir jų pagalbiniams kunigams ir pasauliečiams. Spauda ir radijas gyvai suprato rinkliavos reikalą ir svarbą. "Amerika", "Vienybė" ir kiti laikraščiai, J. Ginkaus ir J. Stuko radijai lygiai, kaip ir parapijos ir įvairios organizacijos ir draugijos, padėjo Rinkliavos Komitetui suburti tą gausią rinkėjų šeimą.

Dėkojama visoms lietuviškomis organizacijoms, jų vadovybėms ir nariams, rinkliavos reikalą remusiems ir net patiems rinkėjais dalyvavusiems. Taip pat Rinkliavos Komitetas dėkoja duosniems aukotojams, kurie ta proga atsiuntė savo aukas.

Rinkliavos Komitetas savo darbą atliko, patyręs nuosirdžią lietuvišką talką.

Didžiojo New Yorke Rinkliavos Komitetas

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY DEPT. No. 979 DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$4.00 Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$8.00 One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 4 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista septyniolika leidžiamas Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose - Kanadoje \$4.00 Dviem Metam \$4.00 Dviem Metam \$8.00 Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumeratas turi būti apmokėtas iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 19, 1944, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

BUKIME VYRAI!

Amerikoje, Europoje ir kitos valstybės nepasiekus Azijoje—kur tik demokratinė santvarka dar leidžia žmogaus protui laisvai klauti simus svarstyti—eina karštasis ginčas, kas laisvajai žmonijai darytina prieš vergiją nešančio raudono imperikalizmo grasą. Savaimė aišku, nuomonių yra visokių.

Amerikos lietuviai yra laisvojo demokratinio pasaulio dalis. Be abejo, jie siekia, jie šiame ginče dalyvauja, tik musų spauda retai reiškiamas mintis teatšviečia. Mat, musų senieji redaktoriai tiek musų savybės darbais apkrauti, kad neturi laiko atidžiau musų visuomenės pasiklausyti. O naujieji gi naujakuriški redaktoriai dar neatsikratę iš Lietuvos atsivežtų tulų "poniškumo manerizmų" ir todėl dar nera ištikinę, kad kas tiko lydekai, čia netinka kvakei.

Idomu, kaip kai kurie musų senakuriai, savo teikiamuose musų laikraščiams nepagalvojant madais žeminti Ameriką ir jos demokratinės valdžios pareigūnus. Kiek kartų net musų laikraščiuose buvo mamulių pasakų apie "parsišlavimus" Washingtono, apie "nemokėjimą" užsienio politikos vesti, apie bendrą Amerikos pareigūnų lepiškumą, ir tam panašiai. Tiesa, ir republikonų partijos vadas, senatorius Taft'as aną dieną iš dulkes sudulkinto Prezidento Trumano politiką. Bet tai buvo opozicinės partijos vado politiniai sumetimais mestas žodis, kurį reikia su atsarga imti.

Kam mums save be reikalo baidyti?—gerai klausia daugiau kaip tris milijonus skaitytojų turįs žurnalas "The Saturday Evening Post. Kam laužyti rankas dėl tariamo musų nepajėgumo, nepasiruošimo? Jei raudų broliams tikėti, tai pas mus nėra nei kariuomenės, nei ginklų, nei išmintingų vadų, nei tinkamų talkininkų, nei gabių valdininkų, o gali būti, net kilnių, teisingų principų! Vienu žodžiu — pasiduokime Staliniui, nes tas tautų ir žmonių žudikas jau laimėjęs!

Žurnalas pripažįsta, kad dabartinė buklė optimizmo neugd. Bet ji neprivalėtų ugdyti nei bobišką verkšlenimo nei bobiškų kuntaplėnio pašto plepalų. Amerika kaip valstybė jau gyvena 135 metais. Jos piliečiai ir politikai vadai yra klydę, bet yra ir išvežę gražų demokratijos vežimą, ir jokios

Teko sueiti ne vieną broli tremtinį, kuris kažkodeliug džiugaudamas tvirtino, buk dėl amerikonų politikos kvailiumi Stalinas netrukus lengvai ateisias Amerikos sutvarkyti. Atsiminus krodilinius kai kurių musų rašytojų gazdinimus apie "parsišlavimus" ir "kvailiumus" Washingtono išrodo jog nėra prarajos tarp naujakurių ir senakurių bent vienu frontu—žeminti Ameriką ir dabartinius jos vadus.

The Saturday Review of Literature pašventė vieną specialų numerį gvildinti klausimą, kodėl europiečių inteligentija nesupranta ir nepritaria Amerikos politinei bei ekonominei galiai, nors yra griežta priešininkė Stalino diktatūros? Europai juk, rodos, kito kelio nėra—arba eiti su Amerika, arba su Maskva. Savo laiku skardesio musų spaudoje sukėlė "parsišlavimus" ir "kvailiumus" tą patį tvirtino, tik Amerikos vieton statė—Romą.

Kelią pasirinkę, vyriškai juo ir eikime! Jei mes tikime principams, kuriais Amerika buvo sukurta ir gyvena, tai bukime vyriškai pasiryžę juos iki paskutiniosios ginti. Valanda, tiesa, nerami. Gal reikės pasiaukojimo, gal teks pergyventi net labai neįdomius momentus, net nepriteklių. Bet tikėkime—despotizmas nelaimės! Pasitikėme sau, kaip žmonėms, ir musų išrinktiems vadams! Demokratinei kritikai turėkime ribas!

Vyt. Širvydas

ISIGALI GENOCIDO SUTARTIS

United Nations (LAIC)—Sausio 12 d. isigali Tarptautinė Konvencija Tautųdystės Nusikaltimui Išvengti ir Bausti. Jung. Tautų Sekretariatas tą dieną išleido proklamaciją.

I iškilmes pakviesti, tarp kitų, patsai Genocido termino nukalėjas ir vienas džiū — pasiduokime Staliniui, nes tas tautų ir žmonių žudikas jau laimėjęs!

Dr. Lemkin, kilęs iš Gardinno apylinkių, šiuo metu yra tarptautinės teisės profesorius Yale universitete. Kai 1939 metais vokiečiai ir maskoliai parbloškė Lenkiją, prof. Lemkin rado globą Lietuvoje ir šiek tiek pramoko lietuviškai. Po to jis atvyko Amerikon ir nuolat rupinosi "genocidą" paskelbti tarptautiniu nusikaltimu. Sutartį pagaminus, jo dėmesys pakrypo į jos ratifikaciją. JAV Senatas kol kas dar neratifikavo. Kovoje už ratifikaciją, geriausi prof. Lemkino talkininkai pasirodė esą ALT-LAIC ir Amerikos Ukrainiečių Kongresas.

SVARBIOJI SUKAKTIS

V. M. KLAUSUTIS

Mažalietuviai ir Didžialietuviai, Martynas Jankus ir Jonas Basanavičius Lietuvos Vadai; Vilnius ir Karaliaučius Musų Kultūros ir Istorijos Centrai.

LAISVOJO pasaulio lietuvių rengiasi minėti vasario 16-tą, 33-čiąją Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Dėja, mes, Amerikos lietuviai, labai retai kada prisimenam Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Lietuvos sukaktį. O ši sukaktis lygiai tiek lietuviams svarbi kai nepriklausomybės. Šį metų sausio 15 d. sukako 28 metai kai buvo atvaduota maža dalelė Mažosios Lietuvos su uostu Klaipėda, o vasario 16 d., 1923 mt., Ambasadorių Taryba perdavė Klaipėdos kraštą Lietuvai klaipėdiečių lietuvių sukilimu išvaduotą.

Nevisi mes, lietuviai, suprantame svarbą ir reikšmę Karaliaučio ir Klaipėdos Lietuvai. Dar mažiau didžialietuviai supranta mažalietuvius ir jų nuopelnus Lietuvai. O tikrovėje mažalietuviai pirmiau ir ryškiau pasireiškė musų tautos egzistencijos išsaugojimui negu didžialietuviai. Visi ryškiausiai musų ankstyvesnieji rašytojai, poetai, dainiai ir dvasininkai kovojusieji už lietuvių tautą. Mažoji Lietuva davė garsų rašytoją Duonų Vyduną, visuomenės vadą valstybininką M. Jankų, Erdmoną Simonaitį, P. Ruzgį ir eilę kitų taurių lietuvių.

Mažoji Lietuva budama arčiau vakarų Europos, pirmoji davė pasauliui musų tautos liaudies meninius perlus—lietuvišką poeziją, liaudies dainą ir lietuvišką kalbą pažinti, parodė jos senumą ir vertybę. Mažalietuviai išvedė ir vakarų Europą savo dvasinę kyrybę XVII ir XVIII amžiais kai didžialietuviai jau buvo gerokai apsnudę ir paskendę slavizmo ir prietarų dumblyne. Mažoji Lietuva apimanti Klaipėdos, Tilžės, Iručio, Gombinės ir Karaliaučiaus sritį buvo žymiai lietuviškesnė negu didžioji Lietuva XIX amžiuje. Karaliaučius buvo lietuviškesnis už Vilnių! O visgi šandien lietuviai kovodami už atstatymą Lietuvos valstybės, už išlaisvinimą savo tėvynės, mažai teprisimena Mažąją Lietuvą ir mažalietuvius bei jų lietuviškumą, nuopelnus musų tautai.

O tikrai su mažalietuvių pagalba didžialietuviai galėjo leisti prūsų Lietuvoje dr. J. Basanavičiaus "Auš-

ra" ir Kudirkos "Varpa". Tikrai su mažalietuvių pagalba didžialietuviai knygnešiai valiojo nešti ir plėtoti lietuvišką spausdintą žodį rusų valdomoje Lietuvoje. Ir kaip greitai mes pamirštame vakarų Lietuvos prūsų valdytos dalies lietuvių ir jų nuopelnus bei norus įsijungti į Lietuvos valstybę, norus jų kartu su didžialietuviais kovoti už išlaisvinimą Lietuvos šiame momente.

O visgi Europoje veikiančis VLIK ligi šiol atsisakė įsileisti mažalietuvius į VLIKą; nors pakartotinai VLIKo vadai reikalavo, kad mažalietuviai būtų priimti į VLIKą, bet VLIKo vairuojanti didžialietuviai ligi šiol atsisakė teigdami, kad mažalietuviai nekatalikai ir todėl ne lietuviai! Jie nereikalingi VLIKe. Tai pikru ir gaila, kad didžialietuviai katalikai taip galvoja ir elgiasi su mažalietuviais, kad jiems mažalietuviai svetimi.

Ir kodėl katalikų vadai tiek antipatiški mažalietuviams protestonams? Kodėl jie neapkenčia jų nors jie garbina tą patį Dievą ir Jo Sunų Jėzų Kristų kai katalikai. Juk vieni ir kiti krikščionys, skirtumas tik tai tame, kad mažalietuviai nepriklauso Romos Popiežiui kai katalikai. O visgi, dėl katalikų tulų vadų antipatiškų mažalietuviai neigiami ir lietuviškai nelaikomi. Šį faktą labai ryškiai įrodė Prelato Krupavičiaus nusiteikimas VLIKe.

Amerikoje veikiančis ALTas teikiantis VLIKui subsidijas ligi šiol nepareikalavo VLIKo vado Krupavičiaus įleisti į VLIKą Mažosios Lietuvos atstovus. Nors dalis VLIKo vadų nori priimti mažalietuvius, bet daugumą VLIKe sudarantieji katalikai Prelato Krupavičiaus įtakoje budami nepaiso kitų VLIKo narių reikalavimų. Šį faktą ryškiai visi žinome, apie šį padėtį buvęs VLIKo vadas gerb. p. Sidzikauskas kritiškai pasisakė.

Susidaro įspudis, kad VLIK ir ALT partinių vadų politiški monopoliai, o ne musų tautos užsienių kraštuose visuomeniški organai siekianti Lietuvos vadavimą. Tada proga minėjimo Klaipėdos atvadavimo sukakties ir besirengdami minėti nepriklausomybės sukaktį, siekdami Lietuvos išvadavimo mes, Amerikos lietuviai, privalome paklausti šių politinių organų kodėl jie atsisako priimti Mažosios Lietuvos atstovus į VLIKą? Kame to rimta priežastis?

Visi užsienių lietuviai nori matyti atstatomą Lietuvą su Vilniu ir Karaliaučiu. Didžioji ir mažoji Lietuva musų tėvynė, šių kraštų lietuviai jos sunai ir dukros. Tada ar galima juos skirstyti į kategorijas—geruosius ir bloguosius — katalikus ir protestonus, ar galima lietuvius protestonus nelaikyti lietuviškai? O visgi VLIKo

KAS YRA MUSŲ PRIEŠAS?

Pavojaus metu, pirmiausia reikia pažinti savo priešą. Negalima pasifrinkti ginklų ir taktiką kada prieš stiprybė nėra žinoma. Amerikiečiai nenusistatę kas yra priešas. Jie žino, kad slėgiantis pavojus egzistuoja. Jie žino, kad jų sunus žusta, ir kad gyvenimo patogumai palaipsniui sumažinti. Bet jie vis negali pasakyti ką jie kovoja.

Ar šiaurės korėjiečiai yra musų priešas? Vienoj prasmėj—taip. Bet visi žino, kad šiaurės korėjiečiai nekovoja mus, jeigu jie nebūtų buvę puikiai išlavinti, apginkluoti ir įtraukti į kovą didesnės jėgos.

Ar kinai - komunistai musų priešas? Kinai nepateisinamai atakavo Jung. Tautų jėgas—bet Kinija visada buvo Amerikos draugas ir mes turime tikėti, kad nežiurint visko, ji taip ir pasilika.

Kada mes galvojame apie Sovietų Rusiją kuri pasislėpusi už šiaurės korėjiečių ir kinų komunistų, kontroliuoja jų veiksmus, mes esame arčiau teisybės. Bet USSR yra plati ir komplikuota, ir mes turime dar rimčiau pagalvoti pakol sužinome prieš ką mums reikia nukreipti musų rimčiausias pastangas.

Musų mintyse, Sovietų Rusija yra komunizmo įkunijimas ir už tad mums yra lengva manyti, kad komunizmas, kur tik jis pasirodo yra musų priešas. Bet tai nėra teisybė. Praeitą mėn. musų Kongresas nubalsavo siųsti milijonų dolerių vertės maisto į Jugoslaviją. Faktas yra, kad Amerika neturi jokių barių su šalimis, kurios turi kitokią ekonominę ir politinę sistemą nuo musų.

tuli vadai teigia, kad kurie ne katalikai, tie ne lietuviai ir juos neigia, skiria iš musų tautos visuomenės. Kas stovi ant kelio lietuvių vienybės, kas ardo vienybę, tas nedoras ir negali būti sąmoningas, taurus lietuvis.

Tokią politiką neigė garsieji musų tautos vadai: Vyskupas Valančiauskas, rašytojai Maironis ir Vaišgantas žymieji dvasiškiai, neigė dr. J. Basanavičius ir dr. V. Kudirka, tokią politiką neigia dr. Vydunas Mažosios Lietuvos garsusis rašytojas—filozofas, Simokaitis ir kiti mažalietuvių ir didžialietuvių visuomenės vadai, taurieji lietuviai. Tada mes stebiamės Prelato M. Krupavičiaus politiką, jo antipatišką mažalietuviams norintiems vienybės su didžialietuviais kovoje už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Nemalonu mums prisiminti šiuos liudnus faktus musų tautos interesams žalingus, nemalonu kritiškai vertinti VLIKo vadus ir jų politiškus samprotavimus bei antipatišką mažalietuviams, bet butų gėda nutylėti, nes lietuviškoji širdis, lietuviškas kraujas ir sąžinė verčia kritiškai vertinti tokią Krupavičiaus politiką. Užsienių lietuviai nerimsta ir jų pakontra baigiasi išsisemti, jie šalinas ir šalinsis nuo

Ar tai galimas dalykas, kad Sovietų Unija yra musų priešas? Mes turime ilgą draugavimo tradiciją su rusų žmonimi. Gal mums reikės su jais kovoti, bet musų širdyse mes žinome, kad šie narsūs, ilgai kenčianti patvarūs žmonės siekia lygį tokių idealų, kaip ir mes. Ir kada kova bus baigta mes pasisveikinsim ir busime draugais.

Ne. Priešas nėra šiaurės korėjiečiai, nei kinai, nei komunistas kaip tokis, nei rusų žmones. Priešas yra Kremliaus diktatura, tas mažas burys vyrų, politburas, kuris kaip Hitleris prieš juos—ieško įamžinti savo jėgą, ir dominuoti visus pasaulio žmones kaip jie dominuoja rusų žmones. Priešas yra ši agresyvi ir imperialistinė diktatura, ši centrinė kiuka ieškodama jėgos sau ir nepaisydama kiek kraujo ir ašarų, palies visame pasaulyje.

Rašydami savo draugams ir giminiams užsieni, amerikiečiai turėtų atsargiai apie tai rašyti. Kaip tauta mes dar nesam sujudinti ligi piktumo ir ngi mižniškų pastangų todėl, kad nacionalistinis elementas pasireiškia Azijoje arba kitur. Mes nebijom tų, kurie įsteigia valdžią, kurių ekonomine sistema yra skirtinga nuo musų. Mus sujudo faktas, kad vėl ši syki pačioj Rusijoje agresorius ir pasaulio užkovotojas parodė savo tikrą veidą. Su visomis moderniško mokslo technikomis ir propaganda, jis gresia dominuoti, pripausti ir perverti pasaulį. Prieš tą mes kovojam—ir tam tikslui Amerika šaukia prie savęs visus draugus ir aliantus, kurie tiki į laisvę ir dorovę.

rėmimo ALT ir VLIK vadovybės morališkai ir medžiagiškai, nes tokia vadovybė nesamoninga, žalinga musų tautos laisvės interesams ir lietuvių vienybei.

Šia proga kritikavom visus, kurie stovi ant kelio lietuviškai vienybei ir praktiškai politiškai veiklai Lietuvos vadavimo reikaluose. Mes žinome, kad tikrai vienybėje glūdi musų dinamiškų jėgų potencialas, žmonių pasišventimas tautos laisvės idealui. Todėl kiekvienas sąmoningas, patriotingas, doras lietuvis ir lietuvaite su širdgėla žiuri į musų politinių organų vadus ir jų samprotavimus bei antipatišką mažalietuviams siekiančiams bendrumo su didžialietuviais.

BUK SVEIKAS

... SAK-SAK OINTMENT Nauja mostis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimo, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDERVINIŲ ir PUČKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonoji gysla (hemorrhoidai) ir dėl niežėjimų kojų (athlete's foot). Gal bandyti visokius, tai dar išbandyti geriausius. Užtikrinam pasekmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$1.00. Didelė dėžė \$3.00.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

Jungt. Tautų sekr. generolas padėjėjas B. Cohen suteikia pirmą atstovų kalbų rekordų albumą del K. Lehtinen iš Suomijos.

Zemaiciu Vestuvės

IŠ M. VALANČIAUS RAŠTŲ

Vakarienę pavalgę dar šoko, o pavargę ėjo gulti.

Trečiadienį piršlienė pakėlė visiems svečiams pietus, po kurių jaunoji su vėdliais ir pasekėjais išvažiavo į Kempalius prie jaunojo. Kraiti iš kleties nešti norint, Stasiulienė plekš sėdosi ant skrynios; jaunasis turėjo tris rublius užmokėti, pakol išgavo. Kraiti nešė keturi vyrai. Nešėjai už savo darbą nieko negavo.

Susėdo į ratus, vėdliai važiavo pirma dainuodami. Pasekėjų dveja tiek susirinko, tarp tų buvo ir jaunosios seserys; tie po vėdlių važiavo. Nuvažiavusią jaunąją priėmė Kazimiero motina su duona ir druska. Jaunąjį sutiko tėvas su alumi ir degtine. Jaunieji, įėję į trobą, padėjo tas ant stalo. Tuojau piršlys Petronele su Kazimieru pasodino užstalę, ir visi svečiai susėdo. Bet kai tiktai griežikas pradėjo džiūginti, sukušo svečiai ir šoko. Vakarą gan vėlai pavalgė. Ryto metą marti, atidariusi savo krauti, davė dovanų: uošvei stuomenį, marškinius ir sijoną; uošviui, piršliui ir griežikui po stuomenį, o jaunojo broliams po rankšluostį.

Visi svečiai išpažino piršlį už melagį, nes nematė Kazimiero namuose to viso, ką piršlys sakė. Todėl, kruvon susiėję, susitarė jį teisinti už melagystę. Netruko tokių, kurie jį gynė, bet daugiau atsirado jį kaltinančių. Pagaliau visi paskaitė už pakartina. Rūkėsi vargšas piršlelis, skundėsi mergelėmis ir sakė: "Paliksit jus be vyrų, nes, piršlius karstant, kas bedrįs jums jaunikačius piršti". Tos del metimo užmetė už jį po žodį, bet teisėjai to neklausė. Matydamas tai, piršlys, pajudavo iš baimės (susitepė supiešomis) ir vaipdamasis lindo prie kiekvieno sudiev sakyti. Bet kurį tiktai palietė, tas supaišė, nes buvo su rankomis trikojį glostęs, todėl visi nuo jo tolinosi. O jis tarė: "Visuomet taip nutinka; nuo nelaimingo žmogaus bėga šalin ir bičiuliai!"

Beregint vaikinai atvilko akėčias, paguldė ant tų vargšų piršlį ir traukė po naujai padirbtomis kartuvėmis. Tuojau, išėjęs iš kruvos, vienas senas pilvočius uždėjo ant savo nosies akinus, persikleidė plačius popieriaus lakštus ir šiuos skaitė žodžius:

Ištarmė arba dekretas

Nepaprasto melagio piršlio Vaištaro gyvenimo garsingos pabaigos dekretas, išduotas didžio karaliaus Zigmanto Trečiojo vardu.

Metais šiais, tais, anais, kada katės šunys piovė, kiškis buną mušė, meška trimitą putė, kada gelžinsnapė per musų žemę lėkė, šunys giedojo, gaidžiai lojo, arkliai su dantimis brazgino, stirna su pelėda šokinėjo, žuvys lakiojo, driežas į gegužę veždėjo, bobos veršius kirpo, mergaitės teketi nenorėjo, vaikinai jų nebemylėjo, kada riestainiai snigo, vaikai per kiauras naktis nemigo,—tuokart vilkas, trenksmo išgirdęs, didžiai persigando, nebeveždėjo, kur veršiai, kur banda, o iš tos baimės tresė, bet betrėsdamas šoko per kelmą ir išspyrė vaikiuką. Tą žmonės praminė briedaičiu, nes buvo taip greitas, kaip ežys; taip sugebąs suktis, kaip girnų apatinis akmuo. Tas derlingas ir guvus vaikiukas capt nutvėrė vilkui už uodegos ir nepaleido. Vilkas tresė per Kempalių sodą, nutruko jo uodega, o vaikiukas benz pavirto. Išaugo paskiau į veltedį baisų melagį ir tarsi vagį, nes apgavo ir pavogė gyvą gražią Petronele. Bet

kaip apgavo ir pavogė? Šitaip: Pasišovęs girdį, į piršlius, į Ardiškių sodą ir pasakė Kazę Pocolį esantį Kempalių sodo ponaitį, gyvenantį didžiame mure dvare, kurio stogas esąs klotas su lašinių paltimis, langai deimanto, takai su suriais išgrįsti, lieptai ir taltai marmuro, nuo daugybės dešrų akstis lužta, šulinys su medum ir pienu prigožtas, daržinės javų pripiltos, svirnai su šiaudais prikimšti, alaus ežerai degtinės pilnos kudros ir svieto devyni tarpai žardo prižardyti; arklių, avių ir kiaulių daugybė. To viso pameilusi, Petronele pažadėjo tekėti ir ištektė už Kazimiero, o mes visi čia atvykę, randam gyvenimą paprasto žmogaus—iš medžio padirbta su šiaudais klotą, kitus langus su lentelėmis užtaisytus. Šitai tau penkios! Apgauti pamatė, ryžomės tokį piršlį melafį nuteisti.

Karalius Zigmantas per versolą išleista 1604 metais, įsakė tokius melagius ir apgaidinėtus ar palaipinus į žordą su šunimis užpiudyti, ar pastačius už karklyno su grybų kotais užmušti, ar palaipinus ant stogo kopėčias atimti, ar pastačius ant liepo pastumti į upę be ramčio, ar, tiesiai saktant, pakarti ir priartinti prie dangaus. Mes tad, žemiau su savo rankomis pasirašė, pildydami tuos garsingus įstatymus, nusprendėm didį melagį Vaistara pakarti.

Pakorę nemažą pelną gausime, nes iš karuomės makaulės bus žibintas, iš akių spunkos, iš nosies šnipkos, iš dantų priekalai, iš liežuvių pakala, iš gerklės trimittas, iš stemplės virvė, iš pilvo bugnas, iš grobų vedarai, dešros ir stygos, iš šonkaulių akečios, iš plaučių dumplės, iš retkaulių kočėlai, iš staibukaukių trimittai, iš rankų grebliai, iš letenų kultuvės ir iš nagų sagos. Bet kam čia ilgai taisyti ir skaityti—imkit, berniukai, ir temptit!

Po ta ištarme savo rankas pridėjo: Juozapas Margis, Kazimieras Dargis, Pilypas Pilvočius, Jonas Kupročius ir kiti.

Berniukams už piršlio capt, capt sukkybus, marti šmurks, atskubėjusi, šmarks užmetė ant kaklo piršliui rankšluostį ir parodė dovanojantį piršliui visas melagystes. Teisėjai todėl paleido piršlį, bet, idant ištarmė nepalikytų neišpildyta, pakorė kaukę, it žmogaus padaryta. Linksmas piršlys šokinėjo ant vienos kojos, griežikui pagaliau nečirškinant.

Pabaigę reikalą su piršliu visi svečiai sėdo valgyti. Pavalgę pilvais varini išėjo į kiemą tame dar šoko lig brekštant, pagaliau išvažiavo namo.

Aš per tas visas vestuves buvau, tryptau ir šokau, kiek tik tinkamas. Pats dar eirškinau, kitus šokti mokiau ir jaunuosius apsiuvai. Už tai davę man stiklo batus, sviesto brylių ir popieriaus švarką. Su tomis drapanomis pasipuošęs išėjau oran. Vos stojau ant akmens—susikulė mano batai, dorkoją perdurė; įspindo saulė—sutirpino mano brylius, sutepė drapanas; nulijo—sutirpo mano švarkas. Taip tai baigėsi visi pasaulį užmokesčiai, visi vyresnybės duoti papuošimai. O žmonės tačiau jais džiaugėsi it vaikai, stiklo šukelę radę.

(Galas)

Darbas gėdos nedaro.
Darbo šaknys karčios,
Bet jo vaisiai saldūs.
Į ką jaunas įprasi, tą senas teberasi.
Tinginys ir kelią koją rodo.
Tinginiui visuomet šventa.
Visi nori mokėti, bet ne visi mokytis.

Kinijos Atstovai atvyksta į Jungtinių Tautų Sesiją

Pavergtoj Lietuvoj

Rašytojai agitacijos darbe

Paskutinių rinkimų proga iš lietuvių rašytojų buvo sudaryta agitatorių brigada, į kurią įėjo Churginas, Jankauskas, A. Gričius, J. Paukštelis ir poetas Šalėlionis. Rašytojai lanko Jurbarko, Kėdainių, Jonavos ir Kaišiadorių rajonus. Kaip pastebi 1950. X. 25 "Tiesa", "Jie rinkėjams skaito savo kurinius, skirtus didžiosios spalio socialistinės revoliucijos istorinėms pergalėms". Šia proga bolš. spauda puola kai kuriuos kitus rašytojus, jų tarpe ir J. Grušą, kad jie permažai įsijungę agitaciniame darbe. Ir jau nieji Vilniaus rašytojai: A. Baltrunas, V. Radaitis, V. Kubilius, A. Skinys, A. Martinaitis, T. Rostovaitė nesą Bolševikų įsteigta LTSR darbe.

Degina lietuviškiasias knygas

Lenkų katalikų spauda tremtijje praneša, esą pastaruju metu Lietuvos ir Latvijos įvairiose vietovėse iškilmingai buvusios deginamos lietuviškos ir latviškos knygos. Jau prieš kurį laiką bolševikų partinės bei progandinės įstaigos sudarė draudžiamųjų skaityti knygų sąrašus, į kuriuos įėjo beveik visos gerosios knygos, išleistos nepriklausomoje Lietuvoje. Uždraustos lietuviškos knygos buvo išrinktos ne tik iš mokyklų, bet ir iš namų, kur turėjo vatus asmenys jas turėjo sunešti į komunistų partijos paskirtas tokių knygų surinkimo vietas. Deginimų metu nukentėjusi Lietuvos religinė literatūra.

Atstatoma Virbalio Stotis

Kaip praneša "Tiesa", dar tik šiuo metu Lietuvoje esanti atstatoma karo metu sunaikinta Virbalio geležinkelio stotis. Kadangi bolševikai neturi lėšų pasisamdyti darbininkus, statybos darbai atliekami talkos būdu, suvarant gyventojus iš Kybartų ir kitų apylinkių.

Lietuvoje Tebeieškoma "Plechavičiaus Bandytų"

Stockholm (LAIC) — Po draugo Pervuchino apsilankymo Pabaltiją prasidėjo ne-rusų komunistų valymas. Rugpjūčio mėn. apskričių - rejonų kompartijos sekretoriatai buvo tikrinami. MGB valdininkai tikrino archyvus ir tardė administracijos tarnautojus, kurie nacių okupacijos laikais buvo pasilikę Lietuvoje. Maskvos archyvuose pasiknisis, surastos 1940-41m. bylos ir naujai pradėti suėmimai ir apklausinėjimai.

"Čistkai" Lietuvoje vykdyti sudaryta komisija: Tardymai ir suėmimai prokuroras Bacharov, valstybės kontrolės pareigūnas (buvęs MGB "ministreis") Jefremov, Ministerio Pirmo ninko pavaduotojas Pisariov, ir MGB operatyvinis igaliojantis Tarasov. Pastebėta, kad naujuose tardymuose nuolat klausia: ar Atrodo, betgi, kad nusistatūrajai pažįstamų, arba ar tyta kol kas dar palikti juos bent girdėjai apie Saugumo vietoje. Visvien, bolševikai

Mokslo Kampelis

AR ILGAI TRUNKA SAPNAS

Jei koks daiktas su trenksmu krenta miegamajame, savaime suprantama, pažadina miegantį.

Pabusdamas girdi to įvykio aidą. Toj, vienintelėj sekundėj, kuri prabėgo tarp kritusio daikto ir pabundancio sąmonės, įvykis sukėlė visą eilę vaizdų miegojusiojo psichikoj. Artilerija rikiuojasi. Nustatomos patrankos. Girdima įsakymas šauti. Pasigirsta bausis sviedinių trenksmas. Visas šis karas įvyko budimo metu.

Vienas prancuzų mokslininkas sapnavo, kad jis gyveneno Prancuzų Revoliucijos laikais. Jis buvo atgabentas į aukščiausiųjį teismą, nu-teistas mirti ir nuvestas į baidimo vietą. Mato save bekopiantį į ešafotą, girdi krentančios giljotinos peilio žlegėjimą. Jaučia kaip nukirsta galva nuo kaladės nukrito ir nukritusi pariedėjo.

Pabudo nusigandęs. Paaiškėjo, kad lovos galvugali medinis papuošalas nukrito ir, kaip giljotinos peilis, užgavo kaklo kaulą. Dėl šio smūgio ištūto interija. Bestudijuojant panašius patyrimus mokslininkai, besidomį sapnų kilme, priėjo išvados, kad tikslus sapnavimo laikas negali būti nustatytas. Tačiau ne visi tyrinėtojai šia išvada patenkinti. Jie teigia, kad galima nustatyti sapno trumpumą ar ilgumą.

Šios problemos išsprendimui prof. D. Kleinas, pietų Kalifornijos universiteto psichologas, įvykdė eilę bandymų. Jis keletą savo studentų užmigdė hipnozo pagalba. Jiems miegant, erzintą jų juntamieji organai:

klausia, uoslė ir kt. Chronometru nustatė kiekvieno erzinimo pradžią ir pabaigą. Prieš užmiegant buvo paprašyti išidėmėti kiekvieną sapno smulkmeną.

Vienam užmigdytajam sušukta: "Ugnis!". Pabudęs jis štai ką papasakojo: "Važiavau automobiliu. Išgirdau riksmą ir sustojau. Pamačiau kitą automobilį, suduzusį uolose. Vienas žmogus atsikėlė, kitas—moteris gulėjo po ratais. Ją nugabėnome į ligoninę."

Kritimas sapne trunka labai trumpai, tačiau sapnuojas jaučia smingas į didžiausias bedugnes. Toks sapnas, susapnuojamas paprastai ką tik užmigus. Jis yra judėjimo priežastis, kuris paveikia pusiausvyros centrą smegenyse.

Kad tai tiesa buvo įrodyta kitu bandymu. Žmogus buvo paguldytas sofoj. Kai įmigo, sofos kojugalvis buvo staiga paspaustas žemyn tiek, kad miegančiojo kojos atsidurė truputį žemiau kaip galva. Sapne jis pajuto krinčtas žemyn. . .

Tas pats bandymas gali būti atliktas su kitais įvairiems žmonėms. Kai keletas miegančiųjų glostyta gabalėliu minkštos medžiagos, vienas sapnavo, kad jo ranką laižė karvė, kitas—kad mylimoji, jam esant ligoninėje, švelniai ranką patanojo, trečias—kad jis šunį glostė, ketvirtas—kad angora katė prie jo trynėsi. Visų sapnai truko labai trumpai.

Nors žmogus, po ilgo blaškymosi lovoje sapnuoja be pertraukos, bet daugumas sapnų trunka žymiai trumpiau, kaip sapnuojami įvykiai turėtų reikalauti. Susekta, kad trumpiausias sapnas truko tik 5 sekundes, o ilgiausias—90. Dažniausia sapnas trunka apie 30 sekundžių.

Yra žinių, kad menininkai ir poetai dažnai kuria sapno įtakoje. Sakoma, jog garsus smuikininkas ir kompozitorius Tartini's girdėjęs savo garsaus "Drill de Diable" melodiją sapne. Volter'as teigė, kad dažnai sapne kurdavęs eilėraščius, kurie buvę visai neblogi.

Sapnus galima palyginti su miglomis, kurios renkasi ir pranyksta mūsų sąmonėje. Tačiau kyla iš kažkokių nežinomų gelmių. Mokslininkams iškyla kitas uždavinys—šiuos reiškinius supaprasti.

atsiekė tikslo: kompartijos nariai dar uoliau vienas kitą seka ir skundžia, o maskoliai rankas trina—bus "pyragų", kai ateis laikas visus litovcus iš krašto išguiti.

LAISVAJAME PASAULYJE

ORGANIZUOJASI VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIAI

Atsakydami į lenkų generolo Anderso ir kitų vadovaujančių Lenkijos egziliu politikų akcijai Vilniaus miesto ir krašto reikalui, kuria siekiama Lietuvos sostinę Vilnių ir gretimas sritis įjungti į busimą Nepriklausomos Lenkijos valstybę, pirmieji čia pakėlė balsą JAV gyvenantieji Vilniaus krašto lietuviai su siorganizuodami ir Čikagoje įsteigdami Vilniaus krašto Lietuvos 8-gą. Gausus ten susirinkusių lietuvių skaičius, kurių iš Vilniaus krašto, nutarė daryti žygius sujungti visus lietuvius vienu metu kovai už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą su sostine vienu, būdai Vilniaus krašto reikalų sargyboje, atremti neatsakingų imperianstų siekimus vienu reikau. Be to, sąjunga pasistatė vienu savo gausiausių taksų visomis išgaisiems remti VLIKĄ ir ALI, kaip vadovaujancius veiksmus už Lietuvos atstatymą, aktyviai bendradarbiauti su visomis lietuviskoms organizacijoms. Nustatyta palaikyti gausius ryšius ir su ukrainiečiais, kuriems gresia panasus pavojus, kaip ir lietuvians. Laikmojon valdypon isrinkti: A. Dundulis, A. Stankus ir S. Simkus; statutui ruostu komisijon: S. Lapenis, Untus ir Zavadskas.

VOKIEČIŲ SPAUDA APIE LIETUVOS KATALIKUS

„Stimmen der Zeit“, didžiulis vokiečių katalikų žurnalas, leidžiamas Muenchene, 1950 m. gruodžio mėn. numeryje atspausdintoje įvykių apžvalgoje, labai sutais žodžiais paminejo dabartinę religinę padėtį pavertoje Lietuvoje, konkrečiais pavyzdžiais ir skaičiais pavazduodamas katalikų bažnyčios priespaudą ir boisevių teroro jos azvugiū. Šia proga žurnalas pauekė kai kurias Lietuvos katalikų laiško šv. Tėvui vietas.

BRITŲ PĀRLAMENTARAS PROF. SAVORY LIETUVOS REIKALŲ

Zinomas D. Britanijos parlamentaras Prof. D. L. Savory Lordų rumuose specialiai iškėlė 1950. XII. 6 d. Lietuvos problemą, užklaudamas Valstybės Sekretorių, ar D. Britanija, atsizvelgdama į tai, kad tedepripazįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas de jure, yra pasirošusi iškelti JT Saugumo Taryboje tų kraštų gyventojų teroro ir deportacijos klausimus.

MIRĖ PREL. PROF. P. PENKAUSKAS

1950. XII. 2 d. Sightharlinge, Austrijoje, pasimirė Prel. prof. Dr. Pranas Penkauskas. Vėlonis buvo gimęs 1889. II. 28 d. Dansodžiose, Lietuvoje.

KRONIKA

— VLIKO delegacija; Brazaitis, Kaminskas, Karvelis pr. mt. gruodžio mėnesį lan-

kėsi Bonnoje, kur sumezgė ryšius su parlamento svarbiųjų frakcijų asmenimis.

— Strasburge lapkričio pabaigoje visa eilė tarptautinių organizacijų buvo surengusios savo konferencijas. VT pavėsti jose dalyvavo iš Paryžiaus Dr. S. A. Bačkus, pulk. Lanskoronskis ir E. Turauskas. Jie dalyvavo Federalistų suvažiavime, kaip lietuvių federalistų komiteto atstovai. Paskiau dalyvavo eilėse kitų suvažiavimų. Visur Lietuvos delegatai gavo progos ir aktyviai pasireiškė, pulk Lanskoronskis federalistų suvažiavime, p. Turauskas visuomenei surengtame mitinge pasakė kalbą ir sukėlė susidomėjimo Lietuvos ir kitų rytuose pavergtų tautų problema. Be to Dr. Bačkis ir E. Turauskas dalyvavo suvažiavime komiteto krikščioniškajai kulturai ginti. Visi tie suvažiavimai sirgo europinės vienybės reikalais ir paverptosios Europos reikalai ovyo nustumti į šalį. Daugiausia dėmesio pavergtiems parodė komitetas krikščioniškajai kulturai. Iš Vokietijos buvo į Straurgą nuvykęs J. Brazaitis.

— VLIKO bendradarbio V. Mincevičiaus pastangomis itaų „L'Or dell'Azione“ pr. mt. lapkričio 18 d. įsidėjo platų straipsnį apie bažnyčios padėtį Lietuvoje.

— VT spausdina brošiūrą anglų kalba, kurioje surinkti visi VLIKO memorandumai, įteikti JTO genocido reikalui.

— ITALŲ katalikų enciklopedija pažadėjo įdėti straipsnį apie lietuvių katalikų literatūrą ir meną.

— GIOVANI Papino parašė straipsnį apie žinomą mūsų poetą baltrusaitį. Jį išspausdino „Il Messagero di Roma“ pr. mt. apkričio 12 d.

— VLIKO Lietuviybės Išlaikymo Tarnyba šiomis dienomis išleido naują knygutę „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Keliai“, kurioje patiekta nemažas piosostas medžiagos PLB ir lietuviųbes istaikymo reikalais. Knygute 78 pusl. Nors atspausdintas labai ribotas skaičius, bet jėgu kas interusuotusi, dar galėtų minėtą leidinį užsisakyti Eitoje.

— VLIKO nariai J. Kavaliunas su šeima ir p. V. Vaitiekunas šiomis dienomis išvyko į JAV-bes. Pirmąjį pavaduoja p. A. Mažiulis, antrąjį—J. Grinius.

— Pastaruoju metu vietos vokiečių administracija pradėjo daryti kai kuriuos sunkumus VLIKO nariams bei bendradarbiams gyvenamųjų patalpų atžvilgiu.

ALT VYKDOMOJO KOMITETO MISIJA SOSTINEJE

WASHINGTON (LAIC) — ALT Vykdomojo Komiteto pareigūnai dalyvavo Balfo seime New Yorke ir, ta proga, turėjo eilę svarbių pasitarimų su LAIC tarnautojais ir kitų įstaių atstovais. Tarp kitko, pasitarimuose su aukštais „Amerikos Balso“ valdininkais patirta, kad jau einamaprie lietuviškų radio transliacijų įvedimo. Pasitarimuose su Amerikos Latvių ir Estų vadovaujamaiais veiksmiais buvo siekiama suderinti visų trijų grupių veiklą bendrais reikalais.

Pasitarimai buvo tęsiami Washingtone. Sausio 8 d. ALT pareigūnai buvo priimti Valstybės Departamente ir, ta proga, buvo įteiktas šis pareiškimas:

January 8, 1951

The Honorable Dean Acheson Secretary of State Washington, D. C.

Sir: The President of the United States in his State of the Union Message today reported a deadly challenge to the American people by Soviet Russian conspirators. The President warns the aggression in Korea "is part of the attempt of the Russian Communist dictatorship to take over the world, step by step."

Mr. Secretary, the one mil-

lion constituency of the Lithuanian American Council, and about fifty newspapers and magazines published by Lithuanian Americans, solidly back the policy of the Administration of exposing the Soviet conspiracy, urging the free nations to join forces against the common threat, and finally opposing Soviet aggression by arms. We are certain that various Lithuanian American constituencies in different States will promptly inform their representatives in Congress of their support for the President's policy announced in the State of the Union message.

The Russian communist conspiracy of step by step conquest may be traced to the very period of the founding of the Soviet rule. Poland and the Baltic States were the first victims of the joint Soviet and Nazi conspiracy which had also laid the groundwork for the destruction of the independence of Romania, Hungary and other States. Koreans are the latest victims of this conspiracy in Asia.

Today, when our men are fighting and dying in Korea, and other liberty-loving people are fighting and dying in Lithuania and other Russian-occupied nations, we believe that the American people must agree with the President's words that "more precious than peace are freedom and justice. We will fight, if fight we must, to keep

"PRAGARINES BOMBOS" EKSPERTAS KILĖS IŠ LIETUVOS

New York (LAIC)—Alfred A. Knopf leidykla tik ką išleido William L. Lawrence veikalą "The Hell Bomb".

Autorius yra "New York Times" mokslų skyriaus vedėjas. Jis intymiai susipažinęs su visa atominės energijos tyrinėjimų pažanga nuo pat pradžios. Vienas gambiausių žurnalistų šalia savo mokslinių žinių, Lawrence sugeba paprastais "su prantamais" žodžiais išreikšti painiausias problemas ir moka skirti paslapties ribas.

Šis gabus žurnalistas - mokslininkas yra gimęs Salantuose, Žemaitijoje, 1880 mt. kovo 7 d. Jo tėvai buvo

our freedom and to prevent justice from being destroyed."

It is clear to us that the principles which had become crystallized in this nation's history were defined in the State Department's enunciation of July 25, 1940, condemning the Soviet aggression against the Baltic States. These principles were not defended by arms in 1940. They are backed by arms in 1951.

As loyal Americans we supported the policy of our Government in trying to fulfill the pledge of the Atlantic Charter. Lithuanian Americans consistently supported the Government in the United Nations policies. We are firmly united in backing the present policy of the Government of preparedness and strength, of taking leadership of the free nations in our common defense.

Mr. Secretary, we greatly appreciate your personal leadership in shaping the latest phase of our foreign policy in Europe and in Asia. We appreciate most sincerely your vigorous and wise initiative in guiding the Senate toward ratification of the Genocide Convention and in invigorating the campaign of Truth through the Voice of America. The practical steps taken by you to begin Lithuanian language broadcasts particularly merit our gratitude and support. Your constant and benevolent solicitude over the plight of refugees from Soviet aggression, including masses of the Baltic peoples, likewise evokes our heartfelt gratitude.

Among the million Americans of Lithuania in extraction or descent, there is hardly a family which does not have close relatives in Lithuania—or, in a great many cases, in Siberian slave labor camps. This circumstance makes us particularly sensitive to every international development which may affect Lithuania.

The Atlantic and Pacific are important areas which may either protect our security or serve as channels of aggression against our shores. The Baltic Sea is the principal and shortest gateway of Russia to the Atlantic. The Baltic States and the Scandinavian nations are guardians of security of the Baltic Sea, protecting the North Atlantic area, wherefrom the American shores may be directly threatened by Eurasian forces. Thus, the independence of Lithuania and other Baltic States is essential to the United States.

For this reason, we are most anxious that in any great Powers discussions, there should be no appeasement and no surrender to Soviet enslavers. We feel that any policy objective of simply "containing" the militant Communism is doomed to fail, by the very logic of such objectives. Rather than "contain" the "further expansion", we feel that our own freedom and independence will be safeguarded only by our constant and firm aid to other freedom loving peoples seeking to regain their own freedom and independence. In other words, we believe in a policy of "rolling back the Iron Curtain", rather than stabilization of the Iron Curtain and Genocide along a certain line—which would en-

Lipmanas ir Sara Preusaitė Sievai, kurie emigravo Amerikon 1905 m. Patsai Lawrence ėjo mokslus Harvardo ir Bostono universitetuose ir Besancon Universitete, Prancuzijoje. Jis yra studijavęs teise, filosofiją, mediciną, inžinieriją, aviaciją ir t.t., buvęs instruktorium, žurnalistu, dramaturgu, vertėju, kariu ir tt. Šiuo metu jis kasdien rašo straipsnius NY Times iš įvairių mokslų srities, ir yra pripažintas kaipo žymiausias "mokslų interpretatorius".

"PRAVDA" sako, kad Korėjos paliaubų planas sugalvotas laikui laimėti. JAV karas laukovybė nori pasiūsti į Korėją daugiau karo jėgų.

able the Kremlin to build its aggressive strength and then unleash new blows in many directions.

Should there be any direct negotiations with Russia in the near future regarding Germany, we wish to stress that Lithuania, an immediate neighbor of Germany lying between that country and the Soviet Union, is directly concerned in such discussions. We believe firmly that in any forthcoming international conferences the Government of the United States should insist on the liberation of Lithuania and other countries presently enslaved by Russia. The Soviet Union has made a solemn international commitment to respect the principles of the Atlantic Charter and of the United Nations Charter. Our country's security is presently made dependent on

such fulfillment. Please accept, Mr. Secretary, the renewed expression of our highest esteem. Respectfully yours, Lithuanian American Council

SAIPUVA

65 žurnalo "Aidai" platinotojai per metą prikalbino 1,140 naujų prenumeratorių. Reiškia—devyni vyrai vieną gaidį pjovė.

Lietuvos tremtiniai naują vėliavą ir naują himną Lietuvai kuria—net dėl lietuvių kalbos rašybos nesutaria. Prisimename, kaip knygoje "Tremties Metais" poetė Kotryna Grigaitytė rašė: "Tremtiniais išėjė, karžygiais pareis!"—Et!

Sovietijoje tik dvi žmonių rušys—valdovas ir klausovas.

Mūsų rašytojai tremtiniai, sakoma, kreipeši į visuomenę aukų tonu, kurį vienas apibudino kaip: "Nors tu ir

kiaulė, bet eikš talkon!"

BALFO pirmininkas buvo užkrovęs sau ant pečių našta—nutraukti susitarimą su Lietuvos Raudonoju Kryžium dėl siuntų padalinimo Europoje. BALFO seimas jam tą našta nuo pečių nukėlė.

Komunizmas, matyti, darvinizmo teorijai priešingai, iš žmonių gamina bezdžiones iš kurių evoliucija turės vėl žmones padaryti.

"Dirva" klausia: "Ar susitikis keturi didieji?" Jei ir susitikis tai bus keturių vėjų konferencija, kur šiaurys viską sušaldys.

Prof. Šaipa

KOMUNISTAI NEBE-SKAITO SAVO ORGANO

Amerikos komunistų partijos organas The Daily Worker paskelbė, kad skaitytojų skaičius nustumėjęs iki 14,000. Sako, keletas tukstančių atsiskakė atnaujinti prenumeratą ir nebepori skaityti.

KITA META—72 BILIONAI

Prez. Trumanas paprašė Kongreso duoti jam kitais metais 72 bilionų dolerių valdžios išlaidoms. Didžiausioji dalis eis karo reikalamis ir apsiginklavimui. Apie dešimtis bilionų skiriamas talkininkams Europoje, bet su sąlyga kad jie tiek pat sukels patys save apginkluoti.

Saukimas kuri niekuomet nepamiršiu

Mano širdis sustojo, kada išgirdau mažios Janytės riksmą.

Aš tada prausiau kudių. Janytės žaidė viena virtuvėje ir ji paliejo verdančio vandens puodą ant savęs. Ji taip verkė sunkiai, kad ką tik galėjo kvėpuoti.

Aš buvau viena. Per minutę buvau išsigandus. Paskui atsimeniau telefoną. Aš buvau labai sujudinta kada pašaukiau, bet operatorka suprato tuojaus. Ji pašaukė policiją ir paskui musų gydytoją. Janytė buvo policijos kare, vaziavo į ligoninę pirm negu sustojo verkė.

Janytė dabar namie ir sveika. Negaliu pamislyti kas būtų atsitikę mano mažai dukrytei jei nebut buvęs telefonas. Tik tu vienu šaukimu atsimokėjo pats per save per daug dar ateinančių metų.

Day and night the telephone is there to keep you in touch with your doctor, your friends, the plumber, the store down the street, and people all over the world. And today, with telephones in three quarters of all the homes in New England, the telephone is a bigger value than ever before.

COSTS LESS THAN A PENNY AN HOUR!

The Telephone Company (New England Telephone & Telegraph Company)

LIETUVIŲ KARO VETERANŲ ŽINIOS

Lietuvių Karo Veteranų Organizacija laikys savo metinį valdybos priėmimą šeštadienį, sausio 27, 1951, Liet. Uk. Klubu salėje.

Programa prasidės 8 val. vak. Po valdybos priėmimo bus kalakuto pietūs ir šokiai.

Valdybos nariais bus: pirm.—Anthony V. Savage, vice pirm.—Clarence Simons, išdin.—Albert A. Yodzonis, adjutantas—Joseph Juges, maršalka—Anthony Galdauskas, kapelionas—Edward Tomkus, kiti nariai Anthony F. Dailida, Edmund Chaplis, Julius Swedis, Joseph Simons, John Lendraitis, Vincent Morkunas, Joseph Chaplis ir John Swedis.

Bankieto komiteto pirminin-

kas yra Benjamin Ambrose, tvarkdarys Joseph Simons. Lietuvių Karo Veteranų Ratelis paruoš vakarienę.

Kviestieji svečiai: Gov. Councilor G. Wells, State Rep. Stanley Wondolowski; kongresmanas Harold D. Donohue; State Rep. William D. Fleming, City Manager Merrill ir Joseph J. Grigaitis. Pirmininkai iš Worcester Post V. F. W. Polish War Veterans, Grafton Hill Post American Legion, Purple Heart John J. Deedy Post, East Side Post, American Legion, Main South Post, American Legion ir Kuraisa & Post C.W.V.

Reporteris

LIETUVAI REMTI DRAUGIJOS VEIKLA 1950 m.

Sausio 14 d. įvyko metinis L.R.D. Worcesterio skr. susirinkimas, kuris išdavė metinę savo veiklos apyskaitą ir nustatė gaires šiemetams.

Tenka pastebėti, kad šis susirinkimas, kuriame dalyvavo 1400 lietuviškų organizacijų atstovai, faktinai sudarė L.R.D. branduolį, buvo itin gyvas diskusijose ir kuribinga darbo nuotaika. Susirinkime, kaip kviešti svečiai, dalyvavo Tremtinių Draugijos Valdybos atstovai, T. Meno Megėjų Ratelio atstovai, bei aktyvus Worcesterio lietuviškos bendruomenės visuomenininkai. Skyrus sekretorius J. Vizbaras padarė platų pranešimą iš metinio Draugijos veiklos organizacinėje šalpos ir kultūrinėje plėtimyje. Turėta 7 susirinkimai ir 8 Valdybos posėdžiai, į kuriuos svarbiems tautiniams klausimams aptarti, buvo kviečiami kitų organizacijų atstovai. Glaudžiai bendradarbiaujant su Tremtinių komitetu bei T.M.M. Rateliui buvo surengti 6 kultūriniai renginiai bei koncertai Worcesterio lietuviams. Kaip kurių programas išpildė žymūs mūsų operos solistai bei teatro aktoriai. Be to, vasaros metu skyrus 12 atstovų dalyvavo Centro Valdybos rengtame visuotiniame Draugijos suvažiavime Bostone.

Šalpos darbe LRD nenukrypdamas nuo savo konstitucijos rėmė visus dorus ir vargą patekusius lietuvius, esančius ligoninėse—sanatorijose Europoje, nežiurint jų tikybinę bei pasauliui išsilavinimą. Už gautus maisto siuntinius Draugija metų eigoje yra gavusi keliasdešimt padėkos laišku iš sanatorių, kaip Luttensummitenwalde—Ansbach—Bavarijoje, Gauting—bei Munchen. Be to, iš žymiųjų mūsų visuomenės veikėjų, dėl ligos negalinčių išemigruoti, kaip žurnalistas Stepas Vyckintas, rašytojas Dr. Vydnas, Prof. Izid. Vasilunas, taip pat iš sergančių arba baigiančių universitetus Europoje lietuvių studentų.

Skyrius išdininko J. Dvarecko pranešimu piniginiai išmokėjimai stambianėmis sumomis metų eigoje taip išrodo:

- 1) Maisto siuntiniams ligoniams į Europą—\$300.
- 2) A. L. Taryba—\$279.60.
- 3) T.M.M. Rateliui už išlaidas dekoracijoms pastatant Joku-bausko pjese "Kencianti Tauta"—\$125. suvaidinta pereinamųjų metų vasario 16 minėjime.
- 4) Dr. Šliupo paminklo statymui \$25.00.
- 5) Lietuviškai spaudai remti \$30.00.
- 6) Amerikos Raud. Kryžiu 10.00.

Ir be to, visas išlaidas nurasius,

Draugijos izde liko \$600 grynais pinigais. Iš jų pirmininkui Zemaitaičiui pasiulymus susirinkimas paskyrė \$200. Ambergo Sanatorijoje esančių 39 ligonių šalpai; Ligonių sąrašą pristatė p. Pauliukonis.

Be to, buvo paremtas P. Aukštuolio pasiulymas ir vienintelei tremtyje—Vokietijoje Diepholse esančiai gimnazijai šelpti paskirta \$100.

Visi šie pinigai dalinai iš narių mokesčių, bei surinkti per kultūrinis rengimus, į kuriuos Worcesterio lietuvių gausiai laukėsi ir mūsų darbą rėmė. Dėl to čia ir norime Draugijos vardu tarti nuosirdų ačiū! Visiems, kurie savo aukomis ir darbu prisidėjo prie LRD veiklos, mūsų darbą užjautė skatinio ir rėmė.

Į naująją 1951 m. skyrius Valdybą išrinkti šie asmenys:—

- 1) Zemaitaitis—pirm.
 - 2) Mrs. Vaišnorienė ir Pr. Aukštuolis—vice pirm.
 - 3) J. Vizbaras—sekr.
 - 4) A. Vagelis—Fin. sekr.
 - 5) J. Dvareckas—Izd.
 - 6) Mitrikas, Petrauskas ir Cviklas—Izdo glob.
- Parengimų tvarkdarys—Mr. Jankauskas. Kultūros ir spaudos reikalams—J. Vizbaras ir J. K.

Siuntinių paruošimo sekcijon: Mrs. Donelienė, Pajaujis, Mitchell, Mr. Babrauskas, Urbanavičius.

Naujosios Valdybos iniciatyva, pasitarus su esančių organizacijų atstovais, sausio 21 d. buvo sukvieštas visų Worcesterio lietuviškų organizacijų drauge ir Aušros Vartų parap. posėdis Vasario 16-tosios Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimui parengti.

Pasitarimo eigoje iš atsovaujant organizacijų delegatų buvo išrinktas "Worcesterio Lietuvių Vasario šešioliktosios Ruošimo Komitetas".

Jo sudėtis: Pirm.—M. Zemaitaitis, garbės pirm.—Kun. K. Vasys ir kun. J. Jutkevičius, vice-pirm.—P. Pauliukonis, sekretorius—Pr. Aukštuolis, nariai—Grazulis, Vizbaras, J. Dvareckas, J. Maticinskas, J. Matulevičius, A. Vagelis ir A. Šalaševičius.

Išrinktas komitetas pasiskirstė sekcijom, kaip "Meninės Programos", "Iškilmingo Akto rengimo", "Radio Pusvalandžio" ir "Aukų Rinkimo". Garbės pirm. kun. K. Vasius sutikęs, Vasario 16-tosios minėjimo iškilmės prasidės "Aušros Vartų" parapijos bažnyčioje ir salėje bus "Iškilmingo Akto programa. Smulkesnę šventės programą ir dienotvarkę paskelbsime spaudoje vėliau.

J. Sudavas

Metinis Balius

Vasario 3 d. 1951 m. SLA 57 kuopa rengia metinę vakarienę su šokiais Klubu salėje, 12 Vernon str. Pradžia 7-tą val. vakare.

Vakarienė susidės iš kalamatų, alučio ir bus kugelio. Po vakarienės bus šokiai. Šokiams gros "Harmony Bells" orkestra. Tie kurie negalės ateiti į vakarienę prašome ateiti į šokius. Šokiai prasidės apie 9 val. vakare. SLA 57 kuopos nariai butinai dalyvaukit, nes tai bus užgavėnių balius. Taip pat prašome ir visus remėjus atsilykinti.

Vardan komiteto,

A. Kriaučialis

Paieškojimas

Paieškau sau, "housekeeper", geriau būtų tremtinė, kuri galėtų padėti šeiminkauti. Sąlygos geros, butas ir maistas gaudamas čia pat. Darbo laikas nenustatytas.

TAUTKUS, 61 Vernon St. Worcester, Mass.

Ieško Buto

Penkių, keturių ar šešių kambarių tenetamą del dviejų vidurinio amžiaus žmonių. Malonėkite apie 5-tą val. pašaukt telefonu:—Tel. 2-7919.

Rengiamas Didelis "Penny Sale"

Rengia Liet. Birutės Pašelpinė Draugija "Penny Sale" šeštadienį, vasario 17 dieną, 1951 m., 7-tą valandą vak. Bus labai daug gerų išlaimėjimų ir bus duota kiek pavaišinių, taigi atsilykinkite kuo skaitlingiausia. Mes užtikriname, kad busite visi užganėdinti.

Rengimo komisija

Isteigtas Tremtinių Informacijos Biuras

Worcesterio Tremtinių Komitetas savo š.m. sausio mėn. 7 d. posėdyje nutarė isticgti tremtinių informacijos biurą. Visi tremtiniai ir tremtiniam prijauciantieji asmenys maloniai prašomi praneškite šiam biurui žinias apie darbovietes, kur galima gauti darbus, apie laisvą butą, kambarius, geromis sąlygomis parduodamus baldus ir kt.

Šių dalykų pageidaujantieji tremtiniai mielai bus informuojami. Informacijos neapmokamos.

Biuro vieta: 172 Marison str., II-tro auk., Telef. 6-1954. Biuro budėjimo laikas: trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. po pietų.

Informacijos biuras jau veikia ir yra užregistruota keletas butų ir darboviečių.

Tremtiniai: Jonas Tamulevičius, Benediktas Grigaliunas ir A. Slemas prašomi skubiai atvykti į informacijos biurą arba paskambinti telefonu, yra reikalų.

Tremtinių Bendruomenės Komitetas

40-TĖS ATLAIDAI

šv. Stepono Bažnyčioje

Neišmatuojamos visatos ir šio mūsų gražulio pasaulio Sutvėrėjo sunus Jezus Kristus, nuo pat krikščionybės, ypač katalikybės, pradžios visų tikinčiųjų buvo, yra ir amžinai bus vyriausiu tikėjimo, pamaldumo centru ir kuno bei sielos reikaluose įvairiausių malonių išprašymo šaltiniu.

Jį garbina įvairiausiai budais ir apeigomis, bet ypatingai per šv. Mišių auką, kuri yra visų maldžionių aukščiausių maldų malda. Šalia šios maldos yra dar kita, savo ypatingu prakilnumu išreiškianti viešą ir majestotišką pagarbą pasaulio Išganytojui, tai keturios dešimties valandų adoracija šv. Sakramento, arba 40-tės atlaidai.

Ši vieša pagarbos ir pamaldumo praktika Bažnyčios yra įvesta prieš keliolika šimtmečių visose pasaulio šalyse ir visose tautose, kame tik randasi katalikų bažnyčia, ar koplyčia. Gerasis pasaulio Išganytojas, Viešpats Jėzus, nuolat budamas ir gyvuodamas šv. Altoriaus Sakramente, viešai ir pagarbiai yra išstatomas aukso monstrancijoje viešam tikinčiųjų pagarbinimui per ištisas 40 valandų laiko. Tai yra ypatingas momentas, kada katalikai gali susikaupiti savo dvasioje, nuosirdžiai pagarbinti visatos—pasaulio ir paties žmogaus Tverėją, nužemintai pasiskusti Jam savo vargus, bėdas, nelaimes ir kaip savo gero prietelio, bičiulio ir ištikimo geradarijo prašyti ir maldauti sau asmeniškai, savo brangiai šeimynėlei, savo artimiesiems, ar savo tautai ir tėvynei įvairiausių reikalingų malonių, pagalbos kuno ir dvasios reikaluose. Atsiminkime, kad tokios maldos—prašymai labai dažnai yra išklausomos ankščiau, ar vėliau.

Kadangi 40-tės atlaidų pamaldos tebuna tik viena sykį metuose kiekvienoje bažnyčioje, todėl jos yra ypatingai brangintinos ir sulyg galimybės kiekvienas turi jose dalyvauti.

Pirmojo krikščionių kankinio—dijakono, šv. Stepono bažnyčioje, 16 Hamilton st., Worcester, Mass., tokie atlaidai įvyksta 1951 m., sausio mėn. 26-28 dienose. Pradžia įvyks penktadienį su iškilmingomis šv. Mišiomis 8 val. ryte ir užsibaigs sekmadienį 3:30—4:30 val. po piet. Šioje parapijos bažnyčioje darbsčiai ir uoliai kitiems pavyzdinčiai klebonauja Jo Prakilnybė prelatas—monsinoras Jonas F. Reilly, kuris yra dabartinio Worcesterio vyskupo Jo Ekscelecencijos Jono—Juozapo Wright'o, D.D., vyriausis patarėjas ir padėjėjas, sykiu ir nuosirdus bičiulis visų Worcesterio lietuvių.

Todėl ir kviečiama kuodaugiausiai pamaldžiuojanti ir tikrai Dievą mylinčiųjų katalikų, ypač prakilnaširdžių lietuvių, atsilykinti ir dalyvauti šiose prakilniuose pamaldose, o gerasis ganytojas niekam nepasilikio ir nepasilikims skolingas savo gerasirdingumu ir dosnumu už Jo aplankymą ir pagarbinimą! ! !

Padangės Aras.

Susirinkimas

Draugijų pirmininkai arba atstovai malonėkit atsilykinti į susirinkimą, kuris įvyks ketvirtadienio vakare, vasario (Feb.) 1, 1951, šv. Kazimiero bažnytinėje salėje, pusė po septynių. Tai bus tu visų draugijų, kurios rengia savo piknikus Mairo-nio parke, arba visų tu kuriuos mano rengti savo metinius išvažiavimus ateinančią vasarą.

Labdaringos D-jos Pirm. Petras Milius

WORCESTERIO PAČIO STOTIS MINEJA SAVO 4-tą GIMTADIENĮ

1230

ant Jusų Rodyklės

WNEB

NEW ENGLAND BROADCASTING CO.

JACOBS FUR STYLIST

sutaupykite nuo \$50. iki \$75.00

Išpardavimas dabar eina

Išparduodam Speciales

Grupes Dirbtuvės At-

naujintus Paltus

Atliktus Paltus

\$25.00 ir virš!

5 Green gat. - Tel. 6-0607

JACK FREELANDER

Worcester, Mass.

PAIEŠKAU:

Juoza Vasylių, seną Amerikos gyventoją, kilęs iš Starkų kaimo Vilkaiviško apskr. rodos gyveno Chicagoj. Malonėkite jis pats arba jo šeimos nariai atsilykinti:—Pranas Stankevičius, 4½ Sigel gatvės, Worcester, Mass.

PAIEŠKOMAS

JURGIS PABIRŽIS, kilęs iš Rumšiškų miestelio, Kauno apskrities. Ar Brazilijoje ar Argentinoj. Iš Lietuvos išvykęs 1930 met.

Paieško Jonas Bapkauskas, kilęs iš Rumšiškų miestelio—dabar gyvenas 19 Columbia st., Worcester, Mass.

WALTER KOLISHIS & SON CO.

DAŽYMAS - TAIŠYMAS

MEDZIO APDIRBIMAS

IS VIDAUS IR IS ORO

46 COLUMBIA STREET - WORCESTER, MASS.

Telephone 5-0612

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IS

THE EYEGLASS SHOP

10 Millbury Gatvės (Prie Kelly Aikštės) Receptai Išpildomi

Tel. Dial 2-8851 9:30 to 5:00 P.M. Akiniai Daromi ir Taisomi

VAL. J. WADOWSKI, Optikas

25 Metų Patyrimo—Patentinis Gvarantuotas

MAGAY & BARRON

OPTIKIERIAI

(Akių Klinika)

368 MAIN GATVĖS, prieš Foster

Worcester 8, Mass.

STANLEY'S FRUIT STORE

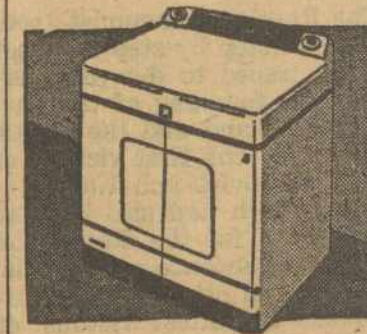
650 MAIN GATVĖS - TEL. 5-3859

Miss Mae Lemeuse, vedėja

Tel. 5-3859

Linkamų švenčių Linkėjimai

Visiems Musų Draugams

Išdžiovykite Drabužius

Greičiau su

Dujomis Varomu

Drabužių Džiovytoju

APSAUGOKITE SAVO

SVEIKATĄ IR

PASIGERIKITE ŠVARES-

NAIS DRABUŽIAIS

10 Dienų Bandymui - Dujų Įjungimas Nemokamai

Taupykite Laiką - Taupykite Darbą - Taupykite Pinigus

WORCESTER GAS LIGHT COMPANY

240 MAIN STREET, DIAL 2-2811

YOUR LINCOLN - MERCURY DEALER

MUSŲ NAUJI RODYMO KAMBARIAI DABAR ATIDARYTI

ATEIKITE IR

LINCOLN-MERCURY

PAMATYKITE 1951

ir ED SULLIVAN'o

"Saugaus Pirkimo Naudotus Karus"

ZALESON MOTOR SALES

WILLIAM ZALESON, President

50 SHREWSBURY ST.

WORCESTER, MASS.

DIAL 7-3836

NAUDOTŲ KARŲ SKYRIUS 1,000 SOUTHBRIDGE GAT.